

Sygn. akt **IC 1366/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2019r.

Sąd Okręgowy w Płocku Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Małgorzata Tetkowska

Protokolant: sekretarz sądowy Izabela Bendig

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 września 2019r. w P.

sprawy z powództwa (...) Banku S.A w W.

przeciwko K. P. i G. P.

o zapłatę

1. powództwo oddała;
2. zasądza od powoda (...) Banku S.A w W. solidarnie na rzecz pozwanych K. P. i G. P. kwotę 5.400zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IC 1366/18

UZASADNIENIE

(...) Bank S.A W. w dniu 16 kwietnia 2018r. . złożył pozew przeciwko K. P. i G. P. o wydanie nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym i zobowiązanie pozwanych aby zapłacili solidarnie powodowi kwotę 154.539,21zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty i koszty procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego – pozew

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 20 czerwca 2018r. przekazał sprawę wg właściwości Sądowi Okręgowemu w Płocku.

Dowód: postanowienie k.4

Pozwani w odpowiedzi na pozew wnieśli o oddalenie powództwa ewentualnie o rozłożenie zasądzzonego roszczenia na raty miesięczne w ten sposób, że zapłacą powodowi pierwszą ratę w kwocie 1.539,21zł w terminie do 10 tego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym uprawomocni się wyrok, a następnie zapłacą 102 raty miesięcznie po 1.500zł każda, płatne do 10 tego dnia miesiąca kalendarzowego wraz z odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat oraz o zasądzenie od powoda solidarnie na rzecz pozwanych kosztów procesu ewentualnie odstąpienie od obciążania pozwanych kosztami procesu na zasadzie art. 102 kpc.

W uzasadnieniu podnieśli, że :

1. powód nie udowodnił swojego roszczenia
2. . zakwestionowali wysokość dochodzonego roszczenia;
3. podnieśli, iż wyciąg z ksiąg banku nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 95§ 1 prawa bankowego.

Jednocześnie , w przypadku, gdyby Sąd uwzględnił roszczenie powoda, to pozwani wnieśli o rozłożenie zasądzonej należności na raty wskazując na trudną sytuację życiową i materialną w jakiej się znaleźli.

W toku postępowania pozwani nie kwestionowali faktu zawarcia z pozwanym umowy kredytu. Zakwestionowali natomiast skuteczność wypowiedzenia umowy kredytu przez powoda wskazując, że wypowiedzenie umowy było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i jako takie , na zasadzie art. 58 § 2 kc , było nieważne. Przyczyną nieważności, zdaniem pozwanych, jest niejasne określenie treści wypowiedzenia, podobnie jak jego terminu, z uwagi na fakt zastrzeżenia warunku oraz brak klarownej treści tego warunku. Jak stwierdził Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku I ACa 285/18 z 19 lipca 2018 r- (Legalis 1834610): „Dlatego też jednostronne oświadczenia woli wywierające z chwilą ich złożenia innej osobie wpływ na jej stosunki majątkowe z reguły nie powinny być dokonywane z zastrzeżeniem warunku, ochrona bowiem interesów tej osoby wymaga, aby zakres skuteczności takich oświadczeń był raz u oznaczony- Dotyczy to zwłaszcza wypowiedzenia, prowadzącego do zakończenia stosunku zobowiązaniowego o charakterze trwałym, gdyż druga strona powinna mieć pewność od razu co do swojej sytuacji prawnej. Ochrona prawna interesów drugiej strony umowy tej wymaga bowiem, aby zakres skuteczności takiego oświadczenia był precyzyjnie oznaczony Pogląd opowiadający się za nieważnością takiego oświadczenia woli wyraził m.in. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 26 lipca 2017 r. sygn.. akt I ACa 143/1. , Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 14 maja 2015 r., sygn.. akt I ACa 16/15, a także T.Czech w głosie do wyroku SN z 8 września 2016 r., IICSK 750/15 publ. W M. Pr. Bank.

Pozwani podnieśli , że w przedmiotowej sprawie wypowiedzenie zostało dokonane „w przypadku nieskorzystania przez nich z uprawnień wskazanych w art. 75c ustawy Prawo Bankowe . W piśmie tym znajduje się także informacja o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania pisma. Należy zatem uznać, że wypowiedzenie zostało dokonane pod warunkiem zawieszającym, a jego skuteczność zależała od niezłożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia w wyznaczonym przez powoda terminie. Po otrzymaniu pisma powoda z 11 stycznia 2018 w dniu 18 stycznia 2018 r. pozwani nadali przesyłkę poleconą, w której znajdowało się pismo, datowane na 17 stycznia 2018 r., z wnioskiem o restrukturyzację kredytu. Pismo to zostało zaadresowane do członka zarządu powoda, a więc osoby uprawnionej do składania i przyjmowania oświadczeń woli w jego imieniu i zostało przez powoda odebrane 22 stycznia 2018 r. – pismo pozwanych k. 296 – 297.

Powód w toku postępowania cofnął pozew i zrzekł się roszczenia w zakresie kwoty 13.700zł wskazując, że taką kwotę uiściła strona pozwana po wniesieniu pozwu. Podtrzymał swoje żądanie w pozostałej części – pismo powoda k. 303 .

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 grudnia 2012 r. powodowy bank zawarł z pozwanymi umowę kredytu konsolidacyjnego nr (...) na potrzeby konsumpcyjne (kwota 47.623,25zł) oraz spłatę zobowiązań kredytowych kredytobiorców , łącznie w wysokości 226.131,28zł

Dowód: umowa kredytu k. 13 16, fakt przyznany przez stronę pozwaną.

Powodowy bank spłacił zadłużenie pozwanych wskazane w umowie i wypłacił pozwanym środki, wskazane w umowie, jako środki na cele konsumpcyjne/bezsporne/.

Pozwani zobowiązali się do spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami umownymi w 117 równych ratach płatnych nie później niż do 10 dnia każdego miesiąca na zasadach i warunkach określonych w umowie.. Integralną część umowy stanowił m.in. harmonogram spłat

Dowód: § 1 ust.1 umowa k. 13 i §13 umowy k. 16

Oprocentowanie kredytu było liczone wg zmiennej stopy procentowej . Oprocentowanie w całym okresie kredytowania stanowiło sumę stawki WIBOR 3M i marży w wysokości 7,67p.p stałej w trakcie trwania umowy za wyjątkiem ust.4 umowy. Oprocentowanie kredytu , na dzień zawarcia umowy, wynosiło 12,10% w stosunku rocznym.

Dowód: § 2 umowy k. 13v

Całkowita kwota do zapłaty przez kredytobiorców, na dzień zawarcia umowy, wynosiła 434.203,37 zł .

Dowód: § 5 umowy k. 14v

W umowie strony postanowiły , że bank ma prawo rozwiązać umowę kredytu , z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia w przypadku m.in. rażącego naruszenia postanowień umowy lub regulaminu udzielanych dla osób fizycznych.

Dowód: § 9 umowy k. 15v

Pozwani zaprzestali spłaty kredytu, w sposób wskazany w umowie / bezsporne/.

Pozwany w sierpniu 2015r. uległ wypadkowi komunikacyjnemu. W wyniku wypadku doznał urazu kręgosłupa . Podjął leczenie i rehabilitację. Przebywał na zwolnieniach lekarskich i z tego tytułu nastąpiło obniżenia otrzymywanego wynagrodzenia zasadniczego za pracę o 20 %. Nie otrzymywał także premii. Przed leczeniem zarabiał ok. 5.300-5400zł netto. Pracował na stanowisku kierownika kontroli jakości. Do pracy zawodowej wrócił w styczniu 2016r.

Około lutego 2016r. u pozwanego zdiagnozowano nowotwór obustronny płuc. Leczenie w tym zakresie rozpoczęło się od marca 2016r. i trwało do 2018r. Obecnie pozwany nadal jest pod opieką onkologa. Wizyty mają charakter prywatny , co pociąga za sobą znaczne koszty. Pozwany pracuje nadal u tego samego pracodawcy. Pracodawca, z uwagi na liczne nieobecności w pracy , zmienił mu stanowisko pracy na stanowisko specjalisty z mniejszym uposażeniem. W trakcie leczenia nowotworowego pozwana także zachorowała. Przeszła operację macicy. Z uwagi na problemy ze zdrowiem , mimo że podjęła dorywcze prace fizyczne, musiała z nich zrezygnować. Przed operacją pobierała zasiłek przedemerytalny w kwocie ok. 800zł miesięcznie.

Dowód: przesłuchanie pozwanego k. 292v 00.11.12 – 00.16.30, pozwanej k. 293v 00.43.43, , umowa o pracę k. 52, decyzja k. 57 -58, karta leczenia pozwanego k. 81 83, historia choroby pozwanego k. 8492, wynik badania k. 93-94, faktury za leczenie i zabiegi k. 9599, karta informacyjna leczenia szpitalnego pozwanej k.100 – 101, karta diagnostyki i leczenia onkologicznego pozwanego k. 102104 , umowa o pracę pozwanego z aneksami k. 191 - 200

Pozwany pismem z dnia 24 sierpnia 2016r. zwrócił się do powoda o restrukturyzację kredytu ze względu na swoją trudną sytuację finansowa i znacznym obniżeniem dochodów,

Dowód: pismo pozwanego k. 38 – 39

Powodowy bank odmówił restrukturyzacji kredytu.

Dowód: pismo banku k. 40

Pismem z dnia 1 grudnia 2017r. pozwany zwrócił się do wiceprezesa powodowego banku „ o pomoc w rozwiązaniu sytuacji , w jakiej znalazł się w związku z nieterminowymi wpłatami i powstałymi zaległościami w spłacie kredytu”.

Dowód: pismo pozwanego k. 41 -42, dowody nadania pisma k. 43

Powodowy bank o pismem z dnia 5 maja 2017r. poinformował pozwanego, o odmowie przeksięgowania środków z rachunku kaucji na rachunek kredytowy.

Dowód: pismo powoda k. 44.

Pozwany pismem z dnia 8 stycznia 2018r. kierowanym do wiceprezesa banku zwraca się o udzielenie mu odpowiedzi na swoje wcześniejsze pismo z dnia 1 grudnia 2017r.

Dowód: pismo pozwanego k. 45

Pismem z dnia 8 stycznia 2018r. pozwany zwrócił się do powoda o restrukturyzację kredytu.

Dowód: pismo k. 46

Pismem z dnia 10 stycznia 2018r. bank odmówił restrukturyzacji kredytu.

Dowód: pismo powoda k. 47

Pismami z dnia : 19 lipca 2017r., 17 października 2017r., 13 listopada 2017r.

13 listopada 2017r. powód wzywał pozwanych do zapłaty zaległości z tytułu spłaty kredytu.

Dowód: pisma banku k. 352 – 356, 358, dowody nadania przesyłek k. 357, 359

Pismem z dnia 11 stycznia 2018r. powód zatytułowanym „ warunkowe wypowiedzenie kredytu „ wezwał pozwanych do zapłaty zaległości w wysokości 8,212,082zł . Poinformował także pozwanych o możliwości złożenia w terminie 14 dni od otrzymania wezwania wniosku o restrukturyzację kredytu. Jednocześnie bank wskazał, że w przypadku nieskorzystania przez pozwanych z uprawnień z art. 75 c prawa bankowego wypowiada umowę o kredyt z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia rozpoczynającego się od dnia , w którym upłynął termin 14 dni roboczych licząc od daty doręczenia niniejszego pisma.

Dowód: pisma banku k. 303 i 301.

Pozwani otrzymali pismo banku 26 stycznia 2018r.

Dowód: potwierdzenia otrzymania pisma k. 302v i 303 v.

Pismem z dnia 17stycznia 2018r. skierowanym do wiceprezesa banku zwrócił się o restrukturyzację kredytu.

Dowód: pismo pozwanego k. 48 – 49, dowód nadania pisma k. 300

Bank odebrał to pismo 22 stycznia 2018r.

Dowód: potwierdzenie odbioru pisma k. 301

Pismem z dnia 22 marca 2018r. wystosował do pozwanego przedsądowe wezwanie do zapłaty na kwotę 154.726,89zł

Dowód: wezwanie k. 17

Wezwanie powyższe pozwany otrzymał 30 marca 2018r.

Dowód: potwierdzenie odbioru k. 18 – 18v.

Pismem z dnia 27 marca 2018r. bank, w odpowiedzi na złożony wniosek o restrukturyzację, poinformował pozwanego o podjęciu negatywnej decyzji o możliwości zmiany warunków kredytowania.

Dowód: pismo banku k. 50

Pozwany wysyłał pisma do banku podpisując je samodzielnie, ale działał także w tym zakresie w imieniu swojej żony , a pozwanej w niniejszej sprawie, gdyż ta udzieliła mu pełnomocnictwa. Powód nie kwestionował tego pełnomocnictwa.

Dowód: przesłuchanie pozwanej k. 373 00.13.51- 00.17.18

W dniu 16 kwietnia 2018r. powód wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko pozwanym na kwotę 154.539,21zł na którą składają się :

1. Niespłacony kapitał w kwocie 141.153,87zł
2. Odsetki umowne 6.064,23zł
3. Odsetki umowne za opóźnienie w kwocie 1321,11zł
4. Opłaty umowne – 0zł

Dowód: wyciąg z ksiąg banku k. 10

Pozwani po otrzymaniu pisma wypowiadającego umowę kredytu wpłacili na poczet należności: w łącznej kwocie 13.700zł/ fakt przyznany przez powoda k. 370/.

Obecnie pozwany pracuje

Powyższy stan faktyczny został ustalony przez Sąd w oparciu o przedłożone przez strony dokumenty oraz ich kopie, których wiarygodności nie podważała żadna ze stron oraz przesłuchanie pozwanych k. 292 – 293v 00.06.59 – 00.43.43 i k. 373- 373v 00.07.47 – 00.17.18 .

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Podstawą roszczenia powoda w sprawie niniejszej była umowa kredytu zawarta pomiędzy stronami, a oparta na zasadach określonych w art 69 i następnych ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku prawo bankowe. Powód z niej wywodził swoje roszczenia.

Zasadniczą kwestią dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy jest ustalenie czy wypowiedzenie kredytu było skuteczne.

Strony zastrzegły w umowie , że bank ma prawo do wypowiedzenia umowy kredytu m.in. w przypadku rażącego naruszenia postanowień umowy lub regulaminu udzielanych dla osób fizycznych.

Bezspornym jest , iż pozwani w 2016r. zaprzestali spłacania rat w całości w pełnej wysokości, określonej harmonogramem spłat, stanowiącym integralną część umowy.

Pozwani nie kwestionowali w toku procesu zasadności wypowiedzenia kredytu, lecz skuteczność tego wypowiedzenia.

W pierwszej kolejności, zdaniem sądu, podnieść należy iż bank występuje tu w charakterze profesjonalnie działającego podmiotu gospodarczego, od którego wymagana jest szczególna, a nawet podwyższona staranność działania, podczas gdy pozwani kredytobiorcy są osobami fizycznymi i są konsumentami w rozumieniu art. 22¹ kc. Wskazany przepis stanowi, że za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Wypowiedzenie, zdaniem Sądu, powinno być dokonane w sposób czytelny, precyzyjny i zrozumiały dla pozwanych.

Przedmiotowe wypowiedzenie umowy kredytu z dnia 11 stycznia 2018r., w ocenie Sądu, nie daje jasności co do jego sensu. Wynika z niego, że bank w związku z brakiem spłaty zadłużenia przeterminowanego rozwiązuje umowę za wypowiedzeniem i termin wypowiedzenia wynosi 30 dni oraz biegnie od dnia, w którym upłynął 14 dniowy termin do złożenia przez pozwanych wniosku o restrukturyzację. Jednocześnie wzywa pozwanych , aby w okresie 14 dni od daty otrzymania niniejszego pisma spłacili zadłużenie w kwocie 8.212,08zł + 6,20zł (koszt wysyłki pisma). Z dalszej części tego oświadczenia wynika, iż skutki wypowiedzenia ustaną, pod warunkiem rozwiązującym, w przypadku dokonania w terminie do dnia upływu okresu wypowiedzenia spłaty zadłużenia przeterminowanego na dzień wypowiedzenia oraz wszystkich naliczonych rat i odsetek od dnia wypowiedzenia do dnia spłaty , nie wskazując przy tym konkretnej

wysokości zadłużenia. W treści tego pisma znalazła się także informacja, że jeżeli w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisma nastąpi spłata wymagalnego zadłużenia, wypowiedzenie należy traktować jako bezskuteczne, a umowa będzie kontynuowana na dotychczasowych zasadach. Z tak sformułowanego oświadczenia powoda nie można wywnioskować kiedy nastąpią skutki tego oświadczenia woli, a więc kiedy nastąpi ukształtowanie prawa na nowo, prawa wynikającego z umowy kredytowej. (k. 312).

„Wypowiedzenie umowy” - oświadczenie banku złożone zostało z zastrzeżeniem warunku.

Art. 89 k.c. stanowi w tym kontekście, że z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych albo wynikających z właściwości czynności prawnej, powstanie lub ustanie skutków czynności prawnej można uzależnić od zdarzenia przyszłego i niepewnego. W przepisie tym z jednej strony potwierdzona została ogólna zasada dopuszczająca ustanowienie warunku w każdej czynności prawnej, z drugiej natomiast wskazane zostały jednak wyraźnie jej ograniczenia. W doktrynie i orzecznictwie dominuje pogląd, że wypowiedzenie umowy, jako jednostronne oświadczenie woli o charakterze kształtującym prawo, nie może być złożone z zastrzeżeniem warunku w rozumieniu art. 89 k.c. Pozostawałoby to bowiem w sprzeczności z istotą tego rodzaju czynności, której celem jest definitywne uregulowanie łączącego strony stosunku prawnego. Wskazuje się, że ochrona prawna interesów tej osoby wymaga, aby zakres skuteczności takich oświadczeń był od razu oznaczony. Dotyczy to zwłaszcza wypowiedzenia umowy, prowadzącego do zakończenia stosunku zobowiązaniowego o charakterze trwałym, gdyż druga strona powinna mieć od razu pewność co do swojej sytuacji prawnej (podobnie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2009 r., II CSK 614/08 LEX nr 508999; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 lipca 2017 r. I A Ca 143/17 LEX nr 2343398). Nie ulega natomiast wątpliwości, iż w stanie faktycznym niniejszej sprawy tak nie było.

W tych warunkach stwierdzić należało, że złożone przez powoda pozwanym przez powoda oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, ponieważ nie mogło być ono złożone pod warunkiem, było prawnie bezskuteczne przez co nie mogło wywołać skutku prawnego w niej wyrażonego (art. 58 § 1 k.c.).

Wypowiedzenie kredytu zawierało także drugi warunek, a mianowicie nieskorzystanie przez pozwanych z uprawnień wskazanych w art. 75 ustawy prawo bankowe (możliwość złożenia wniosku o restrukturyzację) w terminie 14 dni od otrzymania wypowiedzenia będzie skutkowało wypowiedzeniem kredytu z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia rozpoczynającego od dnia, w którym upłynął 14 dniowy termin do złożenia wniosku przez pozwanych o restrukturyzację.

Bank wypowiedział umowę kredytu pismem z dnia 11 stycznia 2018r. Pozwani otrzymali to wypowiedzenie 26 stycznia 2018r. Jeszcze przed otrzymaniem wypowiedzenia pozwani złożyli wniosek o restrukturyzację kredytu – pismo z dnia 17 stycznia 2018r. Bank otrzymał to pismo 22 stycznia 2018r., a więc już po dokonaniu wypowiedzenia umowy.

Bank, jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, odmówił restrukturyzacji kredytu, pismem z dnia 27 marca 2018r.

W ocenie Sądu, pozwani skorzystali z uprawnienia wynikającego z art. 75 prawa bankowego. Wprawdzie pisma stron w tym zakresie „minęły” się podczas obrotu pocztowego, to jednak zdaniem Sądu, w sytuacji, gdy pozwani złożyli taki wniosek i nie otrzymali odpowiedzi od banku w terminie 14 dni od otrzymania wypowiedzenia, uznać należy, iż taki wniosek złożyli w wyznaczonym przez bank terminie, a zatem wypowiedzenie dokonane przez bank jest nieskuteczne i powodztwo także z tego względu należało oddać.

O kosztach Sąd orzekł w oparciu o treść art 98 k.p.c. obciążając nią w całości stronę powodową..

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie §2 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku.